

De Stem van Haspengouw

KATHOLIEK WEEKBLAD

GODSDIENST, VOLK EN VADERLAND

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar, voorop betaalbaar. Het heele jaar door worden abonnementen aangenomen, voor 't zelfde welke tijdruimte, aan 5 c. per nummer berekend.

Artikelen en mededeelingen vrachtfrij te zenden, vóór den Woensdag avond aan 't Redactiecomité van *De Stem van Haspengouw*, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.

SINTE-LUTGARDIS' DRUKKERIJ
HAMELSTRAAT, 13, SINT-TRUIDEN
JOS. LEENEN
Eigenaar-Uitgever van dit blad

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel. RECLAMEN : 25 c. — Lange of dikwijls te herhalen annonces, per accoord. Aankondigingen en reclamen worden aangevaard tot *Vrijdag's avonds*.

Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelascht. — Alle drukwerken worden er gratis opgesteld of vertaald volgens het geval.

Mijne taal.

Mijne taal bemin ik, veel meer dan zoovele onnoozele schreuwens, die den heelen dag het woord « Vlaamsch » in den mond hebben.

Wilt gij weten, waarom ik haar bemin? Welnu, omdat het de mijne is; ik heb haar geleend van niemand; mijne moeder liet mij dat erfdeel achter, een van de kostbaarste die zij bezat. Zij sprak mij toe in die schoone Vlaamsche taal, om mij in liefde doen te ontvlammen voor God en Vaderland, en hare klanken drongen door in mijne ziel, en groeven daar onuitschbare sporen, en vormden daar als in graniet gebijtelde indrukken, een levend boek van herinneringen, die mij zullen bijblijven en opbeuren tot aan mijnen laatsten ademtocht.

Betaamde het niet, dat ik dat goed verzorgde en ter harte nam; dat ik met mijn zweet dien akker beplante; dat ik mijn edelste hartebloed plengde om hem te barmen en van vreemd onkruid te reinigen, om hem tegen afgunst en guurheid te beschutten en te vrijwaren, om hem doen te groeien en te bloeien.

Een ondankbare en gevoellooze alleen laat zulk eenen akker braak liggen en miskent die kostbare nagedachtenis zijner moeder.

Waarom ik haar nog bemin? Omdat zij schoon is en rijk, omdat ik geen enkele zaak, geen enkele gedachte, geen enkel gevoel, geene enkele handeling met hare hulp onuitgedrukt hoef te laten, omdat zij nu eens teeder en gevoelig in de ooren ruischt als het gemurmel onzer beekjes, dan weer dondert en ratelt als de bulderende golven.

Ik bemin haar verder, omdat zij de spraak was van zoovele deugdzame en dappere voorouders, die haar deden klinken en dreunen rond den Vlaamschen christelijken haard, die haar gebruikten bij het scheppen hunner meesterlijke gewrochten, die haar als een scherp snijdend zwaard in de vijandelijke geleerden slingerden en ook door hare hulp die vermetelen van den vaderlandschen bodem terugwierpen.

Maar ik min haar vooral, vrienden, uit den grond mijner ziel, omdat zij voor mij, voor ons allen, voor onzen Dietschen stam als een dijk is, die eenen anderen stroom tegenhoudt, namelijk dien van goddeloosheid en van zedenbediel, uitgestort en uitgespuwd door zoovele verpest aderen en bronnen, die men noemt dagbladen, boeken, tijdschriften, en die als een zondvloed langs alle andere landen stroomden, doch waar ons Vlaamsche vaderland nog grootendeels aan ontsnapte, dank ook aan die hechte, stevig ingeplante, vurig beminde moedertaal.

Behoud ik mijne taal ongeschonden, blijf ik gehecht aan haar, drinkt mijn heele Vlaamsche stam met de moeder-melk ook hare zoetvloeiende vaderlandsche klanken, blijft de ziel onzer taal, de geest onzer taal met onze ziel vereenzelvigd, hoe kan het dan zijn, dat wij ons hart niet voelen kloppen voor al wat edel is en schoon. Onze ware letterkunde is niet wulpsch en bedorven, onze genieën zijn niet goddeloos, onze gewrochten zijn christelijk, onze geschiedenis is katholiek, onze helden waren heiligen. Leer ik dus denken en handelen zoals zij mij het voorbeeld gaven, ga ik bij hen ter school en wil hun navolger, hun waardige zoon en erfgenaam wezen, dan strijd ik met hun eigen wapen en naar hun voorbeeld voor het goede; dan offer ik mij op voor de zaken, die zij verdedigden; dan wijk ik geen vingerbreed van mijnen plicht, en duld niet, dat een vijand zijne heerschappij over mijn godsdienstig grondgebied uitbreide. Wil ik vooral gelijk zijn aan onze Vlaamsche helden, dan strijd ik voor de aloude, goede, Vlaamsche zeden, voor de zuiver christelijke, Vlaamsche gewoonten en gebruiken, voor al het eenvoudige, ongekunstelde, eigenaardige van onzen katholieken Dietschen stam; dan sterf ik voor het behoud van ons voorvaderlijk geloof, voor de uitbreiding van die heilige, katholieke Kerk, mijne Moeder, die gedurende de eeuwen een zegen en eene glorie was voor mijn vaderland.

Mijne taal min ik dus omdat zij mijne

ziel drenkt en voedt met christelijkheid en vroomheid; mijne taal min ik omdat zij mij in hare zegswijzen en uitdrukkingen gedurig spreekt van ons hemelsche vaderland; mijne taal min ik, omdat zij mij aanzet tot deugd en heiligheid, omdat zij mij een dijk is tegen ongelof en zedeloosheid, want, wien moet ik het bewijzen, ik min mijne taal niet boven mijnen godsdienst, evenals ik het middel niet bemin meer dan het doel, evenals ik het stof plaats onder den geest, evenals ik de aarde aanschouw als beneden, oneindig beneden den Hemel. Voor mij is de taal kostbaar, maar niets is mij een rijker kleinood dan het geschenk van mijnen God en Zaligmaker, dat Hij mij opdrong ten koste van zijn bloed.

Moest die taal, de geest dier schoone Vlaamsche taal eenmaal verbarsten, moest eenmaal, hetgeen God verboede, mijne dierbare moedertaal een middel worden, om mij mijn geloof, mijn deugd, mijn Hemel, mijn eeuwigheid te ontrukken, ik zou haar met afkeer als eene pest van mij wegstooten, ik zou voor eeuwig met haar afbreken, mijn liefde voor haar zou in haat veranderen, en, ofschoon een zoo kostbaar geschenk mijner moeder, ofschoon zoo rijk en lief, zoo fers en teeder, ofschoon eens de taal mijner glorievolle vaders, ik zou haar verachten en verfoeien, haar bevechten en trachten uit te roeien, omdat ik, wil ik christen blijven, het goede boven het slechte, het ware boven het valsche, het onvergankelijke boven het vergankelijke moet plaatsen.

EEN WARE VLAMING.

ziet drenkt en voedt met christelijkheid en vroomheid; mijne taal min ik omdat zij mij in hare zegswijzen en uitdrukkingen gedurig spreekt van ons hemelsche vaderland; mijne taal min ik, omdat zij mij aanzet tot deugd en heiligheid, omdat zij mij een dijk is tegen ongelof en zedeloosheid, want, wien moet ik het bewijzen, ik min mijne taal niet boven mijnen godsdienst, evenals ik het middel niet bemin meer dan het doel, evenals ik het stof plaats onder den geest, evenals ik de aarde aanschouw als beneden, oneindig beneden den Hemel. Voor mij is de taal kostbaar, maar niets is mij een rijker kleinood dan het geschenk van mijnen God en Zaligmaker, dat Hij mij opdrong ten koste van zijn bloed.

Moest die taal, de geest dier schoone Vlaamsche taal eenmaal verbarsten, moest eenmaal, hetgeen God verboede, mijne dierbare moedertaal een middel worden, om mij mijn geloof, mijn deugd, mijn Hemel, mijn eeuwigheid te ontrukken, ik zou haar met afkeer als eene pest van mij wegstooten, ik zou voor eeuwig met haar afbreken, mijn liefde voor haar zou in haat veranderen, en, ofschoon een zoo kostbaar geschenk mijner moeder, ofschoon zoo rijk en lief, zoo fers en teeder, ofschoon eens de taal mijner glorievolle vaders, ik zou haar verachten en verfoeien, haar bevechten en trachten uit te roeien, omdat ik, wil ik christen blijven, het goede boven het slechte, het ware boven het valsche, het onvergankelijke boven het vergankelijke moet plaatsen.

EEN WARE VLAMING.

Plechtige zegepraal van het Kruisbeeld.

Evenals nu in Frankrijk, had het voorloopig Bestuur van Brazilië, na de verbanning van don Pedro, keizer, en de instelling van de Republiek, in de plaats van het keizerrijk, de scheiding van de Kerk en den Staat besloten. Dit was eene scheiding zonder vijandigheid, eerlijk en rechtschapen, en zonder verklinking ten opzichte van de geestelijkheid. Doch wille, van den beginne, de *voerdlijke onzijdigheid* inrichten in de verschillende diensten van den Staat, oordeelde het nieuw Staatsbestuur noodig en het oogenblik gepast om de Kruisbeelden uit de gerechtshoven weg te nemen.

Het volk nochtans vroeg dat de Kruisbeelden op hunne plaatsen terug zouden gezet worden. In verscheidene nog al belangrijke steden van het binnenland gebeurde het, dat het beeld van Christus op zijne oude plaats terug gesteld werd, en dit onder de toelichtingen van de volksmenigte. Deze beweging werd algemeen, en de katholieken van Rio-de-Janeiro, hoofdstad van Brazilië, hebben op hunne beurt het Kruisbeeld verheerlijkt met het plechtig op zijne plaats in het tribunaal van de Jury te herstellen.

Het *Journal de Brazil* geeft een verslag over deze manifestatie, die, buiten de medegevoelende nieuwsgierigen, meer dan 10.000 personen samen deed stroomen. De betooging bestond uit eene processie, die door de belangrijkste straten, met vaandels versierd, aftrok met geestelijkheid en broederschapen aan het hoofd. Een priester droeg het Kruisbeeld, welk moest verheerlijkt worden. Hij stapte voort onder eenen troonhemel, gedragen door zes aanzienlijke katholieken uit het leger en uit de magistratuur. Verscheidene zinnebeelden kenmerkten ook nog de waarlijk nationale beduiding der manifestatie.

Achter den troonhemel volgden onderaan al de rangen der maatschappij: werklieden, burgers, ambtenaars van den Staat, vertegenwoordigers van het leger, van den zeedienst, van de magistratuur. Het was waarlijk, zoo schrijft een dagblad, eene vaderlandsche hulde aan den Verlosser.

Voor het gebouw van het tribunaal weergalmde eene grootsche toejuiching. De priester trad de zaal binnen. « De voorzitter van het tribunaal — zoo schrijft onze confrater — ontving het Kruisbeeld met den allergrootsten eerbied, kuste godvruchtig de voeten des Gekruisten, en zette het beeld op de daartoe bereide plaats, achter zijnen zetel. Dan was het eene losbarsting van *bravo's* en toejuichingen door gansch de zaal en onder de menigte die zich buiten en rond het tribunaal verdroeg. »

Vervolgens gaf de voorzitter van het

tribunaal 't woord aan Pater Jules-Marie, een der vermaardste predikanten van Brazilië, en verrechtvaardigde in 't algemeen de plaats van het Christusbeeld in de rechtbanken, als herinnerende en zinnebeeldig voorstellende 't verhevenste ideaal der rechtvaardigheid, vertegenwoordigd door den Schepper en Verlosser; hij herhaalde, bij deze gelegenheid, het woord van den grooten Franklin: *Zonder God is het onmogelijk de volksmenigte te besturen.*

« Het Christusbeeld herplaatsen op de rechtbank, zegde hij nog, dit is tot de oude overleveringen van Brazilië terugkeeren, wijl de moedige zeemannen, die de eerste op deze oevers aangeland waren, er bezit van namen in name van het Kruis; en daarom ook was het dat Brazilië eertijds den schoonen naam droeg van *Terra da Sancta Cruz.* »

Hij besloot eindelijk met deze prachtige smeeking: « O gekruiste Jesus, wees altijd de Kruisvaan van het Braziliaansch vaderland! » Lange en geestdriftige toejuichingen begroetten deze laatste woorden van den spreker.

Moge ook weldra eene andere republiek, Frankrijk, die uit haat en goddeloosheid, op een ordewoord der Vrijmetselarij, het Christusbeeld uit scholen en tribunaal verbanneert, het voorbeeld van Brazilië navolgen en tot inkeer komen.

Staatjes van blauwsel.

Dat er niets dommer is dan een geus, dat weten al onze lezers! dat hunne stomp-zinnigheid grootendeels het gevolg is van hunne ongodsdienstigheid, dat weten zij misschien niet.

Een feit, onlangs te Antwerpen gebeurd, bevat er eene nieuwe proef van. Een arm ellendig meisje, een werkmanskind, was sedert lang vruchteloos verpleegd door de geneesheeren van het hospitaal dier stad. Zooals zelfs rijke zieke geuzen het zich veroorloven, verlangde zij ook zekeren dag naar Lourdes te gaan. Een der geneesheeren had medelijden met het dochterke, en eerbiedigde haar vurig geloof. Welke mensch van hart had anders kunnen handelen, als verdraagzaamheid en menschevriendheid zulks vragen. Voor de geneesheeren evenals voor de zieke was dit het laatste middel.

Nu, het meisje keerde genezen van Lourdes terug. Deze misdaad was te groot in de oogen van het Geuzenbestuur van het hospitaal, welk in eene overgrote colere schoot: Hoe, niet genezen in het hospitaal en genezen gaan te Lourdes. Dat was een *affront* voor die « liefdadige » mannen, voor wie sterven onder de handen van den dokter veel schooner is dan wonderlijk genezen door tussschenkomst van O.-L.-Vrouw! Welke superstitie! En of het gepermitteerd is, dat O.-L.-Vrouwke iemand geneest zonder de *permissie* van de groote mannen der geuzerij en vrijmetselarij.

Ellaas! Zij konden het meisje hare ziekte niet teruggeven, en de genezing vernietigen; anders deden zij het zeker. Maar de geneesheer, die toegelaten heeft aan de zieke van naar Lourdes te gaan, zal het betalen; en dokter Vandevorst, die het vertrekken veroorloofd heeft, zal er zijne plaats en een weinig zijne toekomst aan laten!

Wat dunkt u, lezer, van de blauwe dompers! Zij zijn allen dezelfde, die van Sint-Truiden lijk die van Antwerpen.

Zulke stomp-zinnigheid, zulke vreedheid is eigen aan al de godsdiensthaters, maar strekken tot verheffing van den godsdienst even zooveel als de buitengewone genezing van gezegd meisje: deze bewijst de weldaad van het Geloof, geene bewijzen de domheid, de bittere en woeste bestigheid der ongodsdienstige dweperij van het blauw gespuis.

En diezelfde geuzerij, zoo onmenscheijk jegens eene arme zieke, jegens een werkmanskind, zoo onmeedoogend jegens eenen geneesheer, wiens wetenschap gepaard gaat met zijnen godsdienst, diezelfde geuzerij duldte in zekere normaalschool een vuilaard als leeraar; diezelfde geuzerij behoudt als schepen van het openbaar onderwijs, een vuil en onzedig staatje van blauwsel. O die dompers!

Zij zijn allen die vuige Fransche republiek waard, waar ondeugd, ongodsdienstigheid, verraaderij en schelmerij eene aanbeveling zijn tot het verkrijgen van plaatsen en

vetbetaalde postjes! zij zijn die vuige en onmenscheijke Fransche geuzenbestuurders waard, die uit haat van den godsdienst 80.000 paters en nonnen uit hun vaderland verbannen, na ze gejudast en gebroodroofd te hebben.

Edoch, de groote Amerikaansche Republiek der Vereenigde-Staten komt hun eene duchtige les van verdraagzaamheid te geven, al is daar het beheer protestant. Hier bij onze Belgische en Fransche geuzen klinkt het maar altijd: Vrijheid, verdraagzaamheid, gelijkheid!... of: de dood, zoo gij niet van hunne zinswijze zijt.

Anders verstaat de Republiek der Vereenigde-Staten deze drie edele woorden. Inderdaad zij ontvangt en herbergt de slachtoffers der Fransche ongodsdienstige vervolgingen. En de *Kamer van Volksvertegenwoordigers*, van Washington, heeft een wetsontwerp gestemd betreffende de landverhuizing en de nederzetting van vreemdelingen in het land. Een der gestemde wijzigingen laat de intrede toe aan de landverhuizers die verklaren, dat zij in Amerika komen om godsdienstige of politieke vervolgingen te ontvluchten, al hebben zij al of niet middelen van bestaan. Ziedaar een voorbeeld van vrijheidsliefde en verdraagzaamheid, aan de snoode vervolgers van België en Frankrijk gegeven door de groote Amerikaansche Republiek.

UIT ANTWERPEN. — Nopens de wonderbare genezing van Marie Cools, te Lourdes, zal Dokter Terwagne, socialist, gemeenteraadslid en Volksvertegenwoordiger, eene interpellatie aan het Schepencollege der stad doen. Dit luidt als volgt:

Aangezien de geneesheeren van het hospitaal van Antwerpen, gedurende lange jaren behandeling, niet kunnen of niet willen genezen hebben het weesje Cools; Aangezien O.-L.-Vrouw van Lourdes, zonder diploma en zonder patent te betalen, deze genezing uitvoerde; Aangezien zulke feiten ons socialistisch verstand te boven gaan en tegenstrijdig zijn met de rechten der godloochenaren;

Wij vragen de dadelijke verwerdelijking van de hospitalen, en de rechterlijke vervolging van het genezen meisje en van hare geneesster!

—Deze interpellatie zal in de aanstaande zitting van den Gemeenteraad voor den dag komen.

De verspreiding der katholieke drukpers.

De Heer Carton de Wiart schrijft in het *Bulletin de l'Association catholique* van Brussel een belangrijk artikel.

Hij onderzoekt welke oorzaken hebben medegewerkt om de liberalen stemmen te doen winnen op de socialisten en Daensisten, ten nadeele der katholieken.

Als voornaam oorzaak wijst hij op de propaganda door de dagbladen. « De liberalen, zegt hij, beschikken » over de machtigste dagbladen, die gewone trouwe lezers hebben. »

En hij besluit: « Na de schoolinrichting, — die op den » allereersten rang staat — is er geen » werk dat meer de aandacht en de werkzaamheid der katholieken verdient, dan » de uitbreiding onzer (katholieke) drukpers. »

Wij geven dat besluit ter overweging aan die katholieken, die allerlei voorwendsels weten uit te vinden, om niet mede te werken aan de verspreiding der katholieke drukpers, of om ze tegen te werken.

Handelskamer van Limburg.

De bijval, door de leergangen van boekhouden en Engelsche taal van de School der Handelskamer van Limburg bekomen, getuigt van het belang dat die studie in onze provincie opgewekt heeft.

De *Handelskamer van Limburg* heeft het inzicht, voort te gaan op den ingeslagen weg, en aan hare school al de veranderingen, van aard om het publiek de grootste voldoening mogelijk te geven, toe te brengen.

Het is namelijk noodzakelijk de leergangen dusdanig in te richten dat zij geëindigd wezen na het toekomende zomerseizoen. Ten gevolge van verschillende omstandigheden hebben de leergangen dit jaar slechts een aanvang kunnen nemen in Januari, maar voor het schooljaar 1906-1907 heeft de Kamer het voornemen ze te doen beginnen van af den 1 October.

Ziehier het ontworpen programma.

1° Leergang van boekhouden en handel.

2° Aanvankelijke leergang van Engelsche

taal, zooals hij dit jaar gegeven geweest is.

3° Hoogere leergang van Engelsch voor de leerlingen, die den leerlang van het eerste jaar gevolgd hebben.

4° Leergang van Duitsche taal.

5° Leergang van steno- en dactylographie.

De werking dezer leergangen, zooel als nog andere, die zonden kunnen gevraagd worden, hangt, buiten andere omstandigheden, af van het getal leerlingen die zich zullen doen inschrijven.

Opdat de school zou kunnen in werking treden in October aanstaande, is het noodig dat de leerlingen zich doen inschrijven in den loop der maand Juli. Men zal gemakkelijk begrijpen dat het zoeken van leeraars, het aanduiden der plaatsen, dagen en uren waarop de leergangen zullen gegeven worden, en de menigvuldige financiële en andere maatregelen, die er dienen genomen te worden om tot eene goede inrichting te geraken, een tamelijken langten tijd vergen.

Dus is het hoogst te wenschen, dat de personen die verlangen deel te nemen aan deze leergangen, zich zonder uitstel doen inschrijven.

Te dien einde zijn de hier ondergeteekende leden van het Comité der Handelskamer van Limburg ten dienste der belanghebbende.

F. Villers te Hasselt, voorzitter.

L. Debruyne te Sint-Truiden, ondervoorzitter.

E. Hardy te Tongeren, L. Baltus te Sint-Truiden, J. Byvoet te Hechtel, A. Franssen te Bree, J. Goffin te Sint-Truiden, A. Hayen te Ulbeek, Huygen te Hoesselt, H. Piron te Roelenge-s/Geer, Schutjes-Byvoet te Hechtel, E. Tits te Hasselt, J. Vandermeulen te Bree, L. Vinckenbosch te Hasselt, Vivario te Roelenge-s/Geer, leden.

M. Claes te Hasselt, secretaris.

Stads- en Provincienieuws.

Aloysianen. — Morgen Zondag, om 6 ure, in Steenaertkerk, Generale Communie voor de leden, ter gelegenheid van 't Patroonfeest van den H. Aloysius.

De Hoogmis, om 9 ure, gezongen door de Zangafdeling.

Des namiddags, in het lokaal, allerlei vermakelijke volksspelen.

Sint-Josephskring. — Morgen Zondag algemeene vergadering, om halfacht, in het lokaal, Koestraat, 61.

DAGORDE. — 1° Betalung van het maandgeld en der boeten.

2° Belangrijke mededeelingen.

3° Vermaak.

Katholieke Vereeniging. — CONCERT.

Toekomenden Maandag, 2 Juli, te 5 ure 's namiddags, tweede Zomerconcert, gegeven door de Harmonie der Gilde in den hof der *Katholieke Vereeniging*.

De leden der *Vereeniging*, alsmede alle katholieke families der stad, worden op dit feest uitgenoodigd.

PROGRAMMA.

1. *Moscou*, marche. BILLART.

2. *Offenbachiana*, arr. par BILLART.

3. *Le Postillon amoureux*, polka. Solist, H. Walbourgh.

4. *Redouca*. LABORI.

5. *Oberon*, fantaisie. VOLANT.

6. *Sabat à Lutèce*, valse. VOLANT.

NB. In geval van slecht weder, wordt het Concert in de zaal gegeven.

HET BESTUUR.

Stadsmuziekschool. — Verleden Maandag ontving onze Muziekschool het bezoek van den vermaarden toondichter Edgard Tincl, inspecteur der Muziekacademiën van België.

De verschillende klassen brachten op de verscheidene speeltuigen schoone en tevens moeilijke stukken ten gehoor, tot groote voldoening van den Heer inspecteur en tot eer der leeraars.

Doch wat de kroon spande op het werk, was voorzeker de uitvoering, door een gemengd koor met vier partijen, van twee oude Vlaamsche liederen: *Het A/zijn* en *Van twee Koninkskinderen*. Die uitgalming onzer oude muziek, onder het knap bestuur van den directeur, den Heer Th. Moulckers, liep zoo goed van stapel, dat Mr Tincl, strenge criticus zowel als gevierde kunstenaar in zake van vokaal muziek, zijne beste gelukwenschen voor den Heer bestierder der Muziekschool niet spaarde, maar hem de vleiendste goedkeuring over zijn werk gaf.

Wij voegen onze hartelijkste gelukwenschen bij die der bevoegde overheid, en zijn verzekerd, dat M^r Th. Moulckers in zijnen ijver zal voortgaan met de edele muziekunst door onze opkomende geslachten te doen liefhebben en beoefenen.

MEER DAN 500 GETUIGSCHRIJVEN

Reparatie spoedig en goed

g:

LOURDES. — De Nationale Bedevaart naar Lourdes zal vertrekken op 30 Augustus en 4 September. De 7 treinen zullen in België terug zijn op 12 September. Mgr de Bisschop van Luik zal de Bedevaart door zijne tegenwoordigheid opluisteren.

Prospectus met alle inlichtingen te verkrijgen bij Mr VRYDAGHS, 50, Beekstraat, Sint-Truiden, alwaar men zich ook kan doen inschrijven.

Alle onderschrijvingen voor het Werk der zieken worden in dank aangenomen.

EYSDEN. — Moord. — Zondag was het Sint-Janskerms te Eysden. Heel het dorp was in vreugde en overal stegen vrolijke liederen ten hooge. Helaas! die zoo schoone dag moest ongelukkig eindigen. Rond halfnegen werd de timmerman W. Heynen, van Vucht, een zeer oppassend man en vader van vijf kinderen, laffelijk vermoord op het kermisplein. De daders zijn gekend; de gebroeders De Groof zijn op bevel van 't Parket aangehouden.

Onweders. — Wat Zomer hebben we toch! 't Zijn overtrokken dagen en koude nachten en, bij den minsten warmen zonneschijn, mogen wij ons aan donderslagen verwachten, met plassende regenvlagen, die wegspelen wat de bliksem niet neerslaat.

Men heeft daar Zondag morgen weer de ondervinding van opgedaan. Donder en bliksem deden de harten kloppen van de vreesachtige menschen.

Te Kinroy (arr. Maeseyck) werden op het goed van den Heer Hechten 6 hoornbeesten doodgebliskemd, welke, om zich tegen de onweders te beschutten, met de koppen te zamen stonden. De dieren lagen opgezwollen langs eenen draad der omheining, die wellicht als geleidraad voor het vernielend element zal gediend hebben. Doch Limburg blijft echter nog altijd goed gespaard.

Uit de andere streken van 't land komen schrikkelijke tijdingen over 't onweder.

Te Andenne (Namen) werd de Heer Deviquat getroffen door het hemelvuur, en was een lijk. Te Luik viel de bliksem op een tramrijtuig en trof een handelaar, wiens eene zijde gansch verlamd werd. Twee koeien werden gedood in eene weide bij Luik, en de pachter, die ze kwam melken, werd insgelijks getroffen, doch men denkt hem nog te kunnen redden. De heele gemeente Seraing is onder water geloopen. De regen bracht in de velden van Vlaanderen een waren zondvloed.

Donderdagavond heeft nogmaals een schrikkelijk onweder over België gewoed. Doch de bliksem heeft betrekkelijk weinig ongelukken veroorzaakt. Te Arendonck is eene groote pachthoeve vernield geworden. Zwarte hagelbuien hebben de velden rond Charleroi en Antwerpen verwoest.

Dewijl er hier in onze stad, door den Kantonalen Boerenbond, een Varkensverzekering is tot stand gekomen, is de overheid van zin alle toelating te weigeren, om in de huizen te gaan bedelen voor een gestorven varken.

De Landbouwprijskamp van Tongeren. — De Landbouwprijskamp ingericht op 24 dezer, is zeer werkwaardig geweest. Iedereen bewonderde er den prachtigen hengst *Carnaval* van M. Strauven, van Basheers, die den 2^{den} prijs behaalde te Brussel en waarvoor den eigenaar reeds 40.000 fr. geboden werd.

Wij laten hier de lijst volgen der vee-kwekers van het arrondissement Hasselt, die belooningen en prijzen ontvangen hebben:

Voor het hoornvee: MM. Nicolai, Wilderen; C. Missoul, Mielen-boven-Aelst; L. Mathé, Jeuck; Mad. wed. Boesmans, Gingelom; Alf. Vandebonne, Wilderen; de Herd-Boek van Sint-Truiden.

Voor de hoefmederij werd M. V. Ariën, van Beerlingen, een prijs toegekend.

Priesterl. benoemingen.

Van de EE. HH. Priesters der laatste wijding zijn benoemd:

A. Thewissen, kapelaan te St-Marguerite (Luik); Schweitzer, kap. te 's Graven-voeren; Barbeaux G., kapelaan te Hoiel (Sint-Leonardus); J. Schijns, kapelaan te Dolhain; X. Molhaat, kap. te Attenhoven; X. Vaessen, kap. te Adrimont-St-Rochus; G. de Ridder, kapelaan te Tessenloo; J. Segers, kap. te St-Pieter (Sint-Truiden); M. Debois, rector te Sippervan (Eelen); Thomas G., professor te Herve; Bissot, professor te Stavelot; Schiffers, professor klein Seminarie te St-Roch.

De E. H. Jegers, kapelaan te Verviers, Ste-Julienne, is overgeplaatst naar Mons, en wordt vervangen door den Eerw. Heer Ancion, kapelaan te Stembert.

De E. H. P. Hubar, kap. te Grivegnée, is overgeplaatst naar Munster-Bilsen.

De E. H. Mertens, coadjutor te Spalbeek, is er pastoor benoemd.

Allerlei tijdingen.

Belgische rente. — Sedert eenigen tijd wordt door Fransche renteniers zeer veel Belgische rente aangekocht. De aankopen worden gedaan in het vooruitzicht der belasting op het inkomen.

Decoraties. — Op voorstel van den Minister Francotte, heeft de Koning een besluit getekend, krachtens welk de nijverheidsdecoratie van 2de klasse zal kunnen verleend worden aan dienstdoenden, welke gedurende 25 jaar ononderbroken en onberispelijk bij dezelfde meesters of in dezelfde familie gediend hebben.

LUIK, 28 Juni. — De verkoop der niet opgeëschte prijzen van de tombola der tentoonstelling is begonnen met de juwelen. Men heeft niet gedaan gekregen met het verkoopen der uurwerken, ringen, spelden, brochen, halssnoeren, enz. Heden gaat men daarmede voort. Men denkt dat men wel 14 koopdagen zal moeten houden. Men hoopt dat de verkoop 200 tot 250,000 fr. zal opbrengen.

Het Duitsch leger heeft op vredesvoet 63,000 paarden voor de rijterij en 36,000 voor het trekken der kanonnen.

In geval van oorlog kunnen alle paarden opgeëschte worden.

De bleeke en bloedloze jonge meisjes, onderhevig aan hartkloppingen, aan hoofden en zenuwpijnen, even als de zwakke en afgematte personen, zullen spoedig genezen zijn door het gebruik der pil van Dr Raphaël, 1 fr. 75 de doos.

Groot schip. — De Duitschers zijn thans de baas op zee, in wat betreft de grootte en de snelheid der booten, en willen het blijkaar blijven. Nauwelijks toch is de *Lusitania* te water gelaten, of reeds wordt gemeld, dat de *Hamburg-Amerika* besloten heeft, een zeekasteel te doen bouwen van 800 voet lang op 90 voet breed en 35,000 ton groot. Dat reusachtig gevaarte moet in 1908 gereed zijn.

De shako vervoord. — Er wordt veel gesproken van de afschaffing van den shako in het Belgische leger.

De shako drukt zwaar op het hoofd van den soldaat, bedreigt hem met bloedopdrang, en biedt ongemak aan, onder taktisch opzicht, door de weerkaatsing der zonnestralen.

Zeer voordeelig zou de shako door een kepi kunnen vervangen worden.

Hij is daarenboven veel te zwaar. Terwijl de shako 750 gram weegt, weegt de Engelsche helm er maar 575, de Pruisische helm 400 en de Italiaansche doofdeksels 300 tot 350 gram.

De beste en aangenaamste koffie maakt men met de CHICOREI DER TRAPPISTEN, uit de fabriek Vincart, van Sily.

Vergif in de aardappelen. — Den landbouwers komt het veelal onverklaarbaar voor, dat de sterfte en de ziekelijkheid onder de dieren der hoeve, ongemeen hooge verhoudingen aanneemt op 't einde van den winter en in het begin van de lente. Dat de dierenziekten zoo menigvuldige als verscheiden oorzaken hebben kunnen, heeft wel niet gezegd. Wat nochtans de bijzondere aandacht der landbouwers verdient, is dat de oorzaak van vele dierenziekten, in hooger genoemd tijdstip, vooral toe te wijten is aan het toedienen van aardappelen waarvan de nieuw uitgeschotene scheuten niet verwijderd zijn.

Die scheuten inderdaad bevatten een wezenlijk vergif (solanine), dat, zoo niet altijd doodlijk, ten minste zeer schadelijk is aan de gezondheid en inzonderheid na-deelg voor de kracht- en vetbeesten, die alzo vermageren en verzwakken.

Opgepast dus. JORIS. Proeft de Petit Beurre PAREIN van Antwerpen.

Boomen en planten. — Het planten van boomen wordt door het Zweedsch Staatsbestuur zeer aangemoedigd. Jaarlijks worden door de schoolkinderen, onder het geleide hunner onderwijzers, zes honderd duizend boomen geplant.

Et voorzichtig en leert ook aan uwe kinderen steeds voorzichtig te eten. De volgende ongelukken mogen velen tot overweging dienen:

Te Helmond kreg de timmerman A. S., uit Tilburg afkomstig, Donderdagmiddag, bij het eten een stukken vleesch in de luchtpijp, ten gevolge waarvan hij in eenige oogenblikken stikte.

Het tweejarig kind der echtelingen J. Geerlings, van Col-Herten (Limburg), had Vrijdag een pruimensteen in den mond, die plots in den achtermond de luchtpijp verstopte. Het arme kind verstikte in de armen van den vader, die wanhopig pogingen aanwendde om den steen uit den mond te halen.

De lendenpijnen, de verstrammingen in de ledematen, de vermoeidheid, de stijfheid, de onbepaalde pijnen, doen zich gevoelen wanneer het bloed en de organen besmeurd zijn door overmaat van gria en de slymen; daarvan is men seffens ontdaan door het gebruik der slymverdrivende pil van Dokter Walthéry, 1 fr. de doos.

Het begrip dat een Chinees van het kussen heeft, is merkwaardig. Een mandarijn, die in het Westen reisde, om de Europeesche zeden en gebruiken te leeren kennen, verkeerde in groote verlegenheid, hoe hij den kus zou beschrijven, dien men in zijn land niet kent. « De kus, zei hij, is eene daad van beleefdheid, die daarin bestaat, dat men zijn kine met de kin van een ander in aanraking brengt, wat een klank geeft.

Als 't waar is, heel practisch. — In Schaterland zette een boer, bij gebrek aan een paard, eene motocyolet voor eenen hooiwagen en reed zoo met het vrachtje naar de schuur.

Arm Rusland. — De toegevingen van den Tsaar hadden eenigszins de gemoederen der Russische bevolking gesteld. Edoch de nieuwstijdingen, die alle dagen uit dit rampzalig land komen, melden ons, dat er weer eene volledige revolutie heerscht.

Te St-Petersburg zijn niet minder dan 10,000 stakende bakkers; en de militaire bakkerijen kunnen slechts brood leveren voor het derde der bevolking. Het vleeschgebrek neemt toe; de prijzen stijgen snel. De bladen melden, dat in het district Sint-Petersburg de pest woedt. Voeg daarbij de dreigende houding van de Doema (Russische Kamer) tegenover het Gouvernement; de opstanden, die dagelijks toenemen in het leger en onder de kozakken;

SINT-TRUIDEN. — BOERENWERKING.

Wij vernemen met veel genoegen, dat de voordrachtgevers van den Kantonalen Boerenbond zich in de maand Juli druk zullen bezig houden met het inrichten van Veebonden (stelsel FRATEUR) en Varkensverzekeringen (stelsel MIGNON). Twee nuttige en schoone instellingen voor de boeren en werklieden.

Wij brengen eene welverdiende hulde aan de werkers van den Boerenbond, die zich geene moeite sparen om de belangen van boer en werkmans te bevorderen. Hoe is het toch mogelijk dat zijne zoo nuttige instellingen nog altijd beknipt worden?

Vooruit, boeren vrienden! laat de kwade tongen varen!! Doe wel en zie niet om!!

TAFEL DER WERKZAAMHEDEN

van den Kring der Voordrachtgevers van den KANTONALEN BOERENBOND te Sint-Truiden.

Datum.	Gemeente.	Lokaal.	Uur.	Onderwerp der Voordracht.	Naam van den Voordrachtgever.
24 Juni 1906	Zepperen	Meisjesschool	3 1/2	De Veebonden	L. Bessemans, landbouwkundige.
1 Juli "	Groot-Gelmen	School	10	De Varkensverzekeringen	Alb. Mignon, onderwijzer.
1 Juli "	Gelinden	Wouter Swennen	3 1/2	De Varkensverzekeringen	F. de Marneffe, Melkerijbestuurder.
1 Juli "	Melveren	School	4	De Varkensverzekeringen	L. Cleeren, onderwijzer.
1 Juli "	Aelst	Boerenbond	3 1/2	De Varkensverzekeringen	F. de Marneffe, Melkerijbestuurder.
1 Juli "	Mielen-boven-Aelst	Amand Jeuné	10	De Veebonden	L. Cleeren, onderwijzer.
1 Juli "	Bouckhout	School	3	De Varkensverzekeringen	L. Bessemans, landbouwkundige.
8 Juli "	Bevingen	School	4	De Varkensverzekeringen	J. Sacré, landbouwkundige.
8 Juli "	Velm	Boerenbond	4	De Varkensverzekeringen	Alb. Mignon, onderwijzer.
8 Juli "	Kerkom	School	10	De Varkensverzekeringen	J. Vlekken, onderwijzer.
8 Juli "	Cosen	School	10	De Varkensverzekeringen	L. Bessemans, landbouwkundige.
8 Juli "	Cortenbesch	Meisjesschool	4	De Varkensverzekeringen	Alb. Mignon, onderwijzer.
15 Juli "	Borloo	Meisjesschool	10	De Varkensverzekeringen	E. H. Claes, landbouwkundige.
15 Juli "	Brusthem	Boerenbond	10	De Varkensverzekeringen	B. Meeuwissen, onderwijzer.
15 Juli "	Nieuwerkerken	School	3	De Varkensverzekeringen	F. de Marneffe, Melkerijbestuurder.
15 Juli "	Runckelen	School	9	De Varkensverzekeringen	L. Mignon, onderwijzer.
22 Juli "	Gingelom	School	4	De Varkensverzekeringen	J. Vlekken, onderwijzer.
22 Juli "	Montenaeken	Melkerij	10	De Varkensverzekeringen	F. de Marneffe, Melkerijbestuurder.
22 Juli "	Vorssen	School	10	De Varkensverzekeringen	L. Cleeren, onderwijzer.
22 Juli "	Corthys	School	10	De Varkensverzekeringen	L. Bessemans, landbouwkundige.
29 Juli "	Binderveld	School	4	De Varkensverzekeringen	Alb. Mignon, onderwijzer.
				De Varkensverzekeringen	F. de Marneffe, Melkerijbestuurder.
					B. Meeuwissen, onderwijzer.

de onlusten tusschen joden en christenen, dan kunt gij u eene kleine gedachte vormen in welken toestand dit rampzalig land zich op dit oogenblik bevindt.

Maar Lammen, zei onze Wannes, hoe mag het toch komen, dat de vrouwen zooveel langer leven dan de mannen.

Dat komt, zei onze Lammen, doo-eenvoudig omdat thee en koffie veel gezonder zijn dan jenever.

Snaps, likeuren, sterke drank. Maken 't brooze lichaam krank; Water, koffie, melk of thee, Deelen levenskrachten mee. Dus — hierin ligt het verschil: Rijdt gij gaarne hard of stil? Hoe meer dwaas of snel gij rijdt, Zooveel korter is uw tijd; En houdt dit er bij in 't zicht, Gij ontriggelt eens zoo licht. Dus: hoe gij het overlegt, Te veel stoom is altijd slecht.

Da's goed, zei Wannes; maar weet gij nu waarom meisjes vroeger mondig zijn dan jongens.

Nen ik, zei Lammen. — Awel, zei Wannes, dat is omdat onkruid sneller groeit. En onze Lammen stond stom!

Bijzonder aardig. — Snugger: Weet ge wat er bijzonder aardig is op de wereld?

Vanderpompelen: Neen, watter? — Snugger: Dat er niemand hard loopt om in zijn graf te liggen, en dat alleman toch buiten adem is als hij daar komt.

BRIEVEN UIT CONGO.

Kimfumu kiaku kuiza! Matadi, 25 April 1901.

Dierbare Ouders en Vrienden, Saperloot! Den 1 Jan. schreef hij ons; nu is Paschen voorbij en nog geen woordje! Is die dood? — Neen, de lange leeft nog; tot bewijs dier waarheid hij zelf schrijft u dezen brief. 'k En had niet veel nieuws te vertellen en veel werk te verrichten; ziedaar de oorzaak van mijn langdurig zwijgen.

En is er nu nieuws? Ja, al een weinig. Sinds Nieuwjaar hebben wij allen, dan de eene, dan de andere wat met de korts geplagd geweest, uitgenomen Br. Gustaaf van Kinkamda. Doch 't is altemaal maar lachspok geweest. God spaart ons oprecht. Ook doen wij allen ons best, om geen tijd te verliezen, zelfs niet als we ziek zijn; dan trachten wij de microben van de korts het lijf in te jagen met ferm te zweeten, enz., houden ons stil en hebben verduid. Dat is het middel; onthoudt het tegen dat ge hier ook eens komt. Wat de andere ziekten aangaat die hier de blanken wegmaken, als galkoortsen, bloedlozing of hématurie, bloedvermindering, roode loop, zonnslagen voor onvoorzichtigten, daar heb ik nog geene ondervinding van; hopen wij ze nooit te bezitten.

Met Paschen hebben wij hier wel gesticht geweest over de manier waarop onze zwarte christenen hunne plichten vervulden. Jammer dat de Europeanen, die zouden moeten vooropgaan, achterblijven; slechts drie hebben in Matadi hunnen Paschen gehouden. Elders is 't niet beter. Arme lieden!

E. P. Goedleven is op de lijn geweest ter gelegenheid van dien hoogdag. Te Songololo en te Nsona (kil. 72) heeft hij de heilige Mis gelezen vóór vele zwarten en wederom, hier of daar een witte. Op de lijn zelf meldde men hem dat zekere Heer Colorado erg ziek was. Hij jilt er henen, maar komt te laat; hij heeft den overledene slechts de weldaad der kerkelijke begraafing kunnen schenken. De Pater was nog aangedaan toen hij, te huis van de reis, ons die ceremonie vertelde.

Vershillige blanken waren aanwezig en schenen ook getroffen tot in de ziel. Zullen die in 't vervolg, uit vrees der dood, hunne christene plichten vervullen? 't En is de eerste maal niet, helaas, dat ze hier sterven zien!

P. Goedleven is ook naar Kimpese geweest ter dier gelegenheid. Die hoeve-kapel is aan O.-L.-Vr. toegewijd; deze moet of heeft er moeten de keitery verdrijven, om te beginnen. Herinner u wat ik u zegde over 't eerste bezoek der Paters aldaar: Des anderdaags kwam er een afgezondene van meester dominié Hill. Nu vond P. Goedleven er de kerel gehuisvest, maar seffens heeft hij zich gericht tot de overheid en bewezen dat wij de eerste in de enige recht hebben te Kimpese te verblijven. De protestant heeft moge optrekken.

P. Goedleven is eenige dagen in dien post gebleven, om er al 't stoffelijke wat te regelen en ook om te onderrichten. Die post bestaat nu uit eene groote strooien hut, bij middel van strooien schutsels in drie verdeeld. De eerste kamer er van is het kiekekenot; in die posten inderdaad moet men een aantal kiekens voeden om zich bij het bezoeken er van, met hunne eiers of hun vleesch te kunnen spijzen. De tweede zaal is bewoond door vier geiten en een grooten bok. Eindelijk heft ge het kwartier der redelijke schepselen Gods, zegt vader Goedleven. 't Heeft die dagen het zijne geweest; hij heeft er op een stroozak in een hoek gelegerd, terwijl de catechist met 5 andere kleine negertjes in een anderen hoek ronkten. De eerste nacht heeft de brave man hem bijna dood verschoten: Hij wordt wakker gebeten door een dier hem onbekend, springt op en maakt al zijn volk wakker. Naar licht gezocht en dan naar den bijter... 't Was de bok die zijn ruringen kop, met baard en horens, door de strooien muur gekregen had... Eenieder schiet in een lach en de bok ondervindt, dat het gemakkelijk was zijn hoofd binnen te dringen, dan van het er uit te trekken... P. Goedleven heeft ons dat al lachende verteld, maar op den oogenblik toch was hij verveerd. Hij dacht op niet min dan op eene groote slang, die door de warmte van zijne bedding aangelokt aan zijne teenen speelde...

De Paters van Tumba hebben in Kitobola een catechist voorgoed aangesteld; 't is daar nu Kitobola St-Alphonsus. Men geeft alle dagen les van catechismus en den Zondag lees-schrijffes. P. Veys is er geweest en heeft ook de omliggenden weest bezocht. Nkela, Luvituku, Kikamdikila, en om te zien of er dan middel zou zijn iets te stichten.

Tot binnen kort; ik zal niet lang wachten van schrijven.

Uw zeer toegeneeg. zoon, bloedv. en vr. Br. GABRIEL, Redemptorist.

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden

Aangiften van 23 tot 29 Juni 1906.

GEBOORTEN

Mannelijk: 2. — Vrouwelijk: 3.

OVERLIJDENS

Beckers, Louisa, 33 jaar, echtgenoot van Billen, Hubertus.

Claes, Catharina, 74 jaar, weduwe van Billen, Frans.

MARKTPRIJZEN.

SINT-TRUIDEN, den 30 Juni.

Farwe, de 100 kil fr. 17,00

Koren, 100 " " 16,00

Haver, 100 " " 19,50

Gerst, 100 " " 15,00

Aardappelen de 100 kil. fr. 12,50.

Boter den kilo fr. 2,50.

Op de markt van heden Zaterdag waren te koop gesteld: 103 hoornbeesten, 301 varkens, 926 speenvarkens.

Herzienting der Kiezerslijsten.

Het College van Burgemeester en Schepenen der stad Sint-Truiden brengt ter kennis van het publiek dat, van 1de Juli tot 31 Augustus 1906, er zal overgegaan worden op het Stadssecretariaat tot de herziening der kiezerslijsten.

De inwoners welke meenen recht te hebben tot hunne inschrijving of tot vermeerdering van stemmen worden verzocht zoohaast mogelijk de noodige stukken bij te brengen.

Sint-Truiden, den 16 Juni 1906.

De Burgemeester en Schepenen, CL. CARTUYVELS.

OP BEVEL: De Secretaris, Od. OTTEN.

STAD SINT-TRUIDEN.

Het Gemeentebestuur zal op Woensdag, 18 Juli 1906, om 9 ure 's morgens, ten Stadhuize, overgaan tot de publieke aanbesteding der werken van oprichting van eenen pul met pomp in het gehucht Bevingen, langs den weg n° 52.

Bestek: fr. 1603.86

Soumissien te zenden aan den Heer Burgemeester van St-Truiden per aanbevolen brief, in 't postbureau besteld ten laatste op Maandag, 16 Juli.

Kohier van lasten, bestek en plan berusten op het Secretariaat, ter inzage der belanghebbenden.

Sint-Truiden, den 27 Juni 1906.

De Burgemeester, CL. CARTUYVELS.

KERMIS ST-PIETER.

Maatschappij Willem Tell,

gevestigd bij CELESTE JOSSA, aan de kerk van Sint-Pieter.

1° Groote Prijsschieting met den kruisboog. — 25 frank geldprijs.

2° Prijsgeeting. — 15 frank geldprijs.

Zondag, 1 Juli, om 3 ure na middag.

Studie van Mr COEMANS, Notaris te Sint-Truiden.

Verkoop van Huismeubels,

Graanmolentoestel, Fruit en Gras

te Gingelom.

Maandag, 2 Juli 1906, om 9 ure voor middag, krachtens vonnis uitgesproken door de Rechtbank van eersten aanleg, zetelende te Hasselt, den 31 Mei 1906, zal M. Consr. VANDERSMISSEN, advocaat te Sint-Truiden, aangesteld als Curator der onbeheerde nalatenschap Oscar Van Heeswyck, van Gingelom, aldaar, aan dezès sterfhuis, achter de statie, publiek en ten meestbiedend door het ministerie van den Notaris COEMANS verkoopen:

Huismeubels en Huusraad, zooals ronde en andere tafels, stoelen, zetels, schapraden, commoden, garderoben, ledekanten met resorbak, beddegoed, lavabo's, nachttafels, kisten, kachels, stoven, keukengerief, volière, coffe-fort, tapijten, garnituren, gordijnen, porselein en glaswerk, kapstokken, kaders, schilderijen, posturen, quinquetten, suspension, étagère, enz.

